

О.І. БОРЗИХ — 75

Відомому вченому в галузі фітосанітарної безпеки, екології агроценозів і сільськогосподарської політики, державному і політичному діячеві, доктору сільськогосподарських наук, академіку НААН, директору Інституту захисту рослин НААН Олександрові Івановичу Борзих виповнилося 75 років.

Народився О.І. Борзих 26 травня 1950 р. в с. Зарощинське Шахтарського району Донецької області.

У 1976 р. закінчив Кримський сільськогосподарський інститут (нині — Південний філіал «Кримський агротехнологічний університет» Національного університету біоресурсів і природокористування України), 2002 р. — Луганський інститут внутрішніх справ (нині — Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка) за спеціальністю «юрист».

Трудову діяльність розпочав у 1967 р. робітником шахтоуправління № 5 тресту «Шахтарськантрацит» у Донецькій області.

З 1976 р. пройшов шлях від агронома відділення, головного агронома до директора радгоспу «40-річчя Жовтня» (з 1993 р. — КСП «Україна») Слов'яно-сербського району Луганської області. З 1998 по 2002 р. О.І. Борзих — секретар Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин, упродовж 2002–2007 рр. — член цього комітету. З 1990 по



2007 р. — народний депутат України IV–V скликань. Олександр Іванович — автор і співавтор положень нового Земельного кодексу України, Законів України «Про захист рослин», «Про карантин рослин», «Про селянське фермерське господарство», «Про ветеринарну медицину» тощо.

З грудня 2007 р. по березень 2008 р. О.І. Борзих — начальник Державної служби з карантину рослин України, з березня 2008 р. по серпень 2011 р. — перший заступник начальника цієї служби, із серпня 2011 р. й донині — директор Інституту захисту рослин НААН.

У своїх наукових працях вчений обґрунтував екологічні принципи оптимізації фітосанітарного стану агроценозів польових та овочевих культур, проаналізував динаміку розвитку шкідливих, зокрема карантинних, організмів в Україні, розробив і впровадив ефективні системи біоценотичного та екологічного контролю їх чисельності. Олександр Іванович довів,

що за умови зміни клімату в Україні в бік потепління деякі шкідники та збудники хвороб сільськогосподарських культур набувають більшого поширення, і зазначив, що основними чинниками інтенсивного розповсюдження карантинних організмів (бур'янів, збудників хвороб рослин, шкідників) є їх пластичність, а також недотримання карантинних заходів і недосконалість методів контролю. Він наголосив, що стратегічним заходом регуляції розвитку шкідливих організмів в агроценозах є стабілізація та оптимізація структури посівних площ, особливо затратних культур, зокрема соняшнику.

Творчий доробок О.І. Борзих — понад 200 наукових праць, серед яких книги та брошури, підручники, методично-інструктивні рекомендації, патенти тощо. Він підготував понад 10 кандидатів наук, здійснив наукове керівництво й консультування 3 здобувачів наукового ступеня.

У 2007 р. Олександра Івановича було обрано почесним членом НААН, 2016 р. — членом-кореспондентом НААН, 2020 р. — дійсним членом (академіком) НААН.

Бажаємо ювіляру міцного здоров'я, життєвої наснаги, нових наукових здобутків.

**В.А. Вергунов,
академік НААН.
Відділення
рослинництва НААН**